

Til
Dekan Lars Hvilsted Rasmussen
Administrerende direktør Mads Melbye

Tak for svar af 1. december 2017 på vores brev af 27. november 2017 vedrørende overlæge Morten Frisch og dennes rolle i Projekt Sexus-befolkningsundersøgelsen. Som vi understregede i vores brev, støtter vi fuldt ud en undersøgelse, der har til formål at belyse sammenhænge mellem seksualliv, sundhed og generel trivsel. Vi mener dog ikke, at I i jeres svar forholder jer til de konkrete kritikpunkter, vi har rejst.

I brevet af 27. november 2017 udtrykte vi bekymring over overlæge ved Statens Serum Institut og adjungeret professor ved Aalborg Universitet Morten Frischs fremtrædende rolle i forbindelse med Projekt Sexus-undersøgelsen på grund af Morten Frischs mangeårige kraftige agitation for et forbud imod drengeskæring i Danmark. Baggrunden for vores bekymring er den tydelige sammenblanding af personlige holdninger, politisk agenda og virket som forsker. Der findes talrige eksempler gennem adskillige år på, at Morten Frisch formidler forskningsresultater i pressen og på de sociale medier i en form, der er stærkt farvet af hans egen politiske agenda.

Politiske holdningsspørgsmål i Projekt Sexus-spørgeskemaet

Vi omtalte i brevet blandt andet, at der i undersøgelsen indgår fem spørgsmål, som omhandler politiske holdninger, herunder holdning til konkret lovgivning, såsom specifikation af en aldersgrænse i forbindelse med drengeskæring og FGM ("Mener du, at det i Danmark skal være (eller forblive tilladt)...?"), s. 99.

Ud over disse fem spørgsmål stilles der ganske rigtigt, som I fremfører i jeres svar, tolv spørgsmål til respondenternes syn på "andre menneskers seksuelle aktiviteter". Men disse spørgsmål omhandler eksplicit folks moralske holdninger og kædes i spørgeskemaet ikke sammen med en stillingtagen af politisk/lovgivningsmæssig art ("I hvor høj grad finder du det moralsk i orden...?"), s. 97.

Det, vi i vores brev tydeligt gav udtryk for betænkelighed ved i relation til Morten Frischs politiske agenda vedrørende et forbud imod drengeskæring i Danmark, var ikke spørgsmål til generelle holdninger til seksuelle praksisser og præferencer, herunder moralske holdninger. Vores bekymring går specifikt på spørgsmål til politiske holdninger, hvor respondenterne bliver bedt om en politisk/lovgivningsmæssig stillingtagen. I den kategori falder kun de fem spørgsmål på side 99 i spørgeskemaet.

Forskeres ret til at ytre sig om eget forskningsfelt

I skriver i svaret, at Morten Frisch efter jeres opfattelse "som alle andre forskere her i landet (har) ret til at ytre sine personlige synspunkter." Det er imidlertid ikke korrekt. En offentligt ansat forsker har ikke ret til at ytre sig frit og uden hensyntagen til budskabets form og rigtighed, hverken som privatperson eller som repræsentant for sit ansættelsessted. Som det fremgår af retningslinjerne i Justitsministeriets "Vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed" (http://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2016/vejledning_om_offentligt_ansattes_ytringsfrihed.pdf) er der klare grænser for, hvordan offentligt ansatte forskere bør ytre sig. Af retningslinjerne fremgår nemlig, at man ikke må "udtrykke sig i en urimelig grov form eller fremsætte åbenbart urigtige oplysninger om væsentlige forhold inden for ens eget arbejdsområde" (side 7).

Som vi redegjorde for i brevet af 27. november 2017, fremsætter Morten Frisch en række åbenbart urigtige oplysninger om væsentlige forhold vedrørende drengeskæring, der ud over at være genstand for hans årelange politiske kampagne også må siges at være et af hans arbejds- og forskningsområder, idet han har publiceret studier om emnet og nu spørger detaljeret ind til dette emne i Projekt Sexus-undersøgelsen. Der er således, som det dokumenteres i brevet af 27. november, blandt andet fremkommet urigtige oplysninger vedrørende:

- konsekvenserne af drengeskæring (note 5, 6, 7, 8, 9 i brev af 27. november 2017).

- eksisterende viden og evidens vedrørende UNICEFs og andre internationale organisationers HIV-forebyggende programmer i HIV-højrisikoområder i Afrika (note 13).

Fremsættelse af urigtige oplysninger samt udeladelse af visse resultater er – uanset om det sker i forskningspublikationer, eller når en forsker som privatperson formidler forskning – desuden i modstrid med "Det danske kodeks for integritet i forskning" (<https://ufm.dk/publikationer/2015/den-danske-kodeks-for-integritet-i-forskning>), som er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Uddannelses- og Forskningsministeriet med deltagelse fra samtlige danske universiteter, herunder også Aalborg Universitet. Af kodekset fremgår blandt andet, at man ved formidling af forskning, uanset medieplatform, skal overholde de generelle standarder for ansvarlig forskningspraksis: "Forskning kan formidles via forskellige kanaler, som dækker alt fra snævre professionelle og kollegiale sammenhænge til mere populær forskningsformidling, der henvender sig til et bredere publikum. Selvom formen, udtrykket og detaljeringens niveauet kan variere afhængigt af de anvendte kanaler og tilsigtede

modtagere, skal standarderne for ansvarlig forskningspraksis altid følges, når forskningen formidles" (side 10).

Definition af "arbejdsområde"

I sine hidtidige studier om dreng omskæring har Morten Frisch blandt andet beskæftiget sig med de undersøgte personers etnisk-religiøse tilhørsforhold, og i Projekt Sexus-undersøgelsen spørges der direkte ind til respondenternes etnicitet, religiøse tilhørsforhold, religionens betydning for vedkommende og graden af tro, både i nutiden og under respondenternes opvækst.

Morten Frischs arbejdsområde må således defineres som blandt andet omhandlende sammenhængen mellem etnicitet, religion, tro og sundhed. Dette kom blandt andet også til udtryk i Morten Frischs artikel fra 2016 om sammenhængen mellem omskæringsstatus og meatus stenose, hvor selve titlen også viser dette ("Cultural background, non-therapeutic circumcision...").

Det er dermed ikke alene i modstrid med Justitsministeriets retningslinjer, når Morten Frisch fremsætter mangelfulde eller urigtige oplysninger (jf. ovenfor), men også når han udtrykker sig groft om sin egen studiepopulation, som i dette tilfælde i vid udstrækning udgøres af danske jøder og muslimer (note 14, 15, 17, 19 i brev af 27. november 2017). Vi frygter, at Morten Frisch vil benytte resultaterne fra Projekt Sexus-undersøgelsen til yderligere politisering i form af en fortsat udskæmming og sygeggørelse af egen studiepopulation og som afsæt for at fremsætte flere udokumenterede og urigtige oplysninger om dreng omskæring, der vil blive præsenteret som videnskabelige fakta.

Ytringer som privatperson vs. ytringer på ansættelsesstedets vegne

I Justitsministeriets retningslinjer skelnes der mellem ytringer på egne vegne og ytringer på myndighedens (ansættelsesstedets) vegne. Det fremgår, som I antyder, at: "man på egne vegne kan deltage i den offentlige debat og fremsætte personlige meninger og synspunkter. Det gælder også emner, der vedrører ens eget arbejdsområde." Samtidig understreges det dog, at "Hvis der er risiko for, at offentligheden fejlagtigt vil kunne opfatte en ytring som udtryk for myndighedens synspunkter, skal man være opmærksom på at præcisere, at man ytrer sig på egne vegne" (side 10).

Morten Frisch har ved nogle lejligheder pointeret, at han udtalte sig på egne vegne i omskæringsdebatten, men ofte udtaler han sig med angivelse af titler og ansættelsessteder, eller disse refereres uden forbehold i forbindelse med udtalelser til pressen ved promovering af studier, der, som det fremgår af vores tidligere henvendelse, bærer præg af alvorlige udeladelser og andre svagheder.

Dette fremgår blandt andet af note 22 i brev af 27. november 2017. Her er tale om en præsentation på en konference i maj 2017, hvor Morten Frisch som repræsentant for Aalborg Universitet fremsatte udokumenterede påstande om dreng omskæring, herunder at man altid har vidst at dreng omskæring nedsætter følsomheden. Desuden undlod Morten Frisch ved formidling af egne forskningsresultater at angive den absolutte risiko for meatus stenose blandt omskårne med det resultat, at dreng omskæring fremstår som langt mere skadeligt, end Morten Frischs egne resultater reelt viser.

At Morten Frisch ofte udtaler sig og/eller citeres i dagspressen med angivelse af titler og ansættelsessteder dokumenteres desuden af nedenstående links:

<https://www.jv.dk/indland/Omskaering-oeger-drenges-risiko-for-autisme/artikel/1916552>

https://ekstrabladet.dk/nyheder/videnskab_og_teknik/av-omskaering-kan-give-dreng-forsnaevring-af-urinvejene/6465753

https://ekstrabladet.dk/sex_og_samliv/article4527964.ece

<https://ekstrabladet.dk/nyheder/samfund/omskaarne-dreng-faar-oftere-autisme/5391608>

Af det følgende link fremgår, at Morten Frischs personlige holdningstilkendegivelser i dagspressen vedrørende dreng omskæring oven i købet formidles på Aalborg Universitets egen forskningsportal, der angiver titler og ansættelsesforhold.

<http://vbn.aau.dk/da/clippings/searchall.html?searchall=morten%20frisch>

I lyset af det store antal sager og forløb, som beskrives og dokumenteres i vores oprindelige brev af 27. november 2017, er vi som nævnt særdeles bekymrede for den åbenlyse konflikt mellem Morten Frischs integritet som forsker og hans mangeårige politiske kampagne for et forbud mod dreng omskæring. De budskaber, som Morten Frisch fremsætter i sin politiske kampagne er som beskrevet i strid med to ministeriers retningslinjer for offentligt ansatte forskere.

Vi ser frem til at få oplyst, hvordan I forholder jer til den nævnte konflikt, og hvordan I vil sikre, at de resultater af Projekt Sexus-undersøgelsen, der vedrører emner med relation til danske etniske og religiøse minoriteters seksuelle sundhed i bredeste forstand, herunder drengeskæring, ikke med rette vil kunne drages i tvivl på grund af de metoder, som projektlederen benytter i forbindelse med promovning af sin velkendte politiske agenda.

Med venlig hilsen

Allan Kern, civiløkonom, finansrådgiver

Allan Krasnik, professor, MPH, speciallæge i samfundsmedicin

Amneh Hawwa, læge, sexolog

Anders Gadegaard, domprovst, Vor Frue Kirke, København

Ari Bach, elektromekaniker

Bent Lexner, forh. overrabbiner

Bent Melchior, overrabbiner emeritus

Bo Jacobsen, speciallæge i kirurgi

Carsten Hjorth Pedersen, førstelektor i pædagogik, daglig leder af Kristent Pædagogisk Institut

Christian Heebøll-Nielsen, cand.pharm.

Claus Bentow, cand.mag.

Dan Meyrowitsch, epidemiolog, cand.scient., ph.d.

Dan Rosenberg Asmussen, formand, Det Jødiske Samfund i Danmark

Dan Tschernia, journalist

Daniel Kaminski Rotenberg, praktiserende læge

Eline Feldman, cand.mag. i psykologi og socialvidenskab

Elise Lind Balslev, sognepræst

Elof Westergaard, biskop, Ribe Stift

Eran Remez, Media & Marketing Consultant

Fatih Alev, imam

Frans Josef Meyer, webredaktør, 'Katolikker i Dialog'

Gabriela Rehfeld, jordemoder

Hans Høstrup, pens. overkirurg, dr.med.

Henri Goldstein, speciallæge, dr.med., cand.mag.

Henrik Balslev, IT Director, ph.d.

Huma Aftab, læge

Ian C. Skovsted, biokemiker, cand.scient., SSI Diagnostica

Ilana Sadok, socialrådgiver

Jair Melchior, rabbiner, Det Jødiske Samfund i Danmark

Jeannett Dimsits, læge, Senior Director, Novo Nordisk

Jens-André P. Herbener. cand.mag., mag.art.

Jerzy Szpilman, el- og elektronikingeniør

Jette Møller, cand.ling.merc., formand for SOS mod Racisme

John Dessauer, lærer

Jonathan Schustin, gymnasieelev

Lars Jozefowicz Varming, formand for Shir Hatzafon, Det Progressive Jødiske Samfund i Danmark

Lone Meyer, pens. læge

Lotte Evron, sygeplejerske, cand.mag, ph.d.

Maia Feldman, mag.scient., antropolog

Martin Salamon, cand.polit.

Mette Bentow, Executive Assistant

Michael Altschul

Mikael Hertig

Mohammad Sohail Asghar, læge, ph.d.

Morten Margolinsky, folkeskolelærer

Morten Nielsen, læge

Mujahed Sebastian Abassi, læge og næstformand i Center for Dansk-Muslimske Relationer

My Catarina von Euler-Chelpin, epidemiolog, ph.d.

Nanna Solow, cand.mag.

Naveed Baig, imam og næstformand i Islamisk-Kristent Studiecenter

Peter Solow, cand.mag., Head of Development

Peter Westh, lektor, cand.mag.

Phillip Adam

Rafael Wajnsztajn, cand.merc., Financial Controller

Ronen Thalmay

Samuel Rachlin, journalist

Steffen Bach, pens. vicedirektør, MA, BA

Susanne Schustin, cand.comm.

Susanne Walsh

Vivi Goldstein, speciallæge i almen medicin